

Voorlopige resultaten enquête onder leden
Bouwend Nederland

PFAS problemen hebben nog steeds grote
impact op bouw en infrasector

PFAS-problemen hebben nog steeds grote impact op bouw en infrasector

Nadat op 1 oktober 2019 het eerste Tijdelijk Handelingskader PFAS (THK) van kracht was geworden, is het grondverzet in Nederland gierend tot een stilstand gekomen. Het nieuwe THK dat 1 december 2019 van kracht is geworden, heeft de situatie voor bouw en infrabedrijven enigszins verbeterd. Maar zoals de resultaten van deze PFAS-enquête onder de leden van Bouwend Nederland laat zien: **we zijn er nog niet**. De PFAS-problemen hebben nog steeds een grote impact op de bouw en infrasector.

En dat is wrang. Want als het over PFAS gaat is het belangrijk om te bedenken: **de bouw is niet de vervuiler!!** De bouw produceert of gebruikt geen PFAS, maar wordt met PFAS geconfronteerd omdat zij met PFAS vervuilde grond in haar handen moet nemen bij het uitvoeren van projecten. En voor de bouw en infrasector in Nederland gelden zeer strenge PFAS-normen.

Als de vervuiling boven deze waarden uitkomt, dan geldt er allerlei speciale regelgeving die ons werk aanzienlijk duurder en complexer maakt dan we tot nu toe gewend waren.

Dit betekent voor veel bedrijven **aanzienlijke vertraging in projecten, extra kosten die lang niet altijd vergoed worden en onzekerheid over vergunningverlening**.

En daar komt nog eens bij dat, zeker in de infra, **veel werk van de markt gehaald is of met aanzienlijke vertraging op de markt gebracht wordt**.

Waar de bouw geconfronteerd wordt met zeer strenge regelgeving krijgt een PFAS-vervuiler als Dupont/Chemours nog in mei 2019 van minister Cora van Nieuwenhuizen een vergunning om jaarlijks 5 kilo GenX en 2 kilo PFOA (totaal 7 kilo PFAS) op de rivier te lozen. Om enig gevoel voor deze getallen te krijgen: tussen de norm die voor de bouw geldt – 0,1 microgram per kg grond bij toepassing in oppervlaktewater – en die van PFAS-vervuiler Dupont/Chemours – 7 kg PFAS-lozen per jaar op oppervlaktewater – zit een factor van 70.000.000.000 (70 miljard).

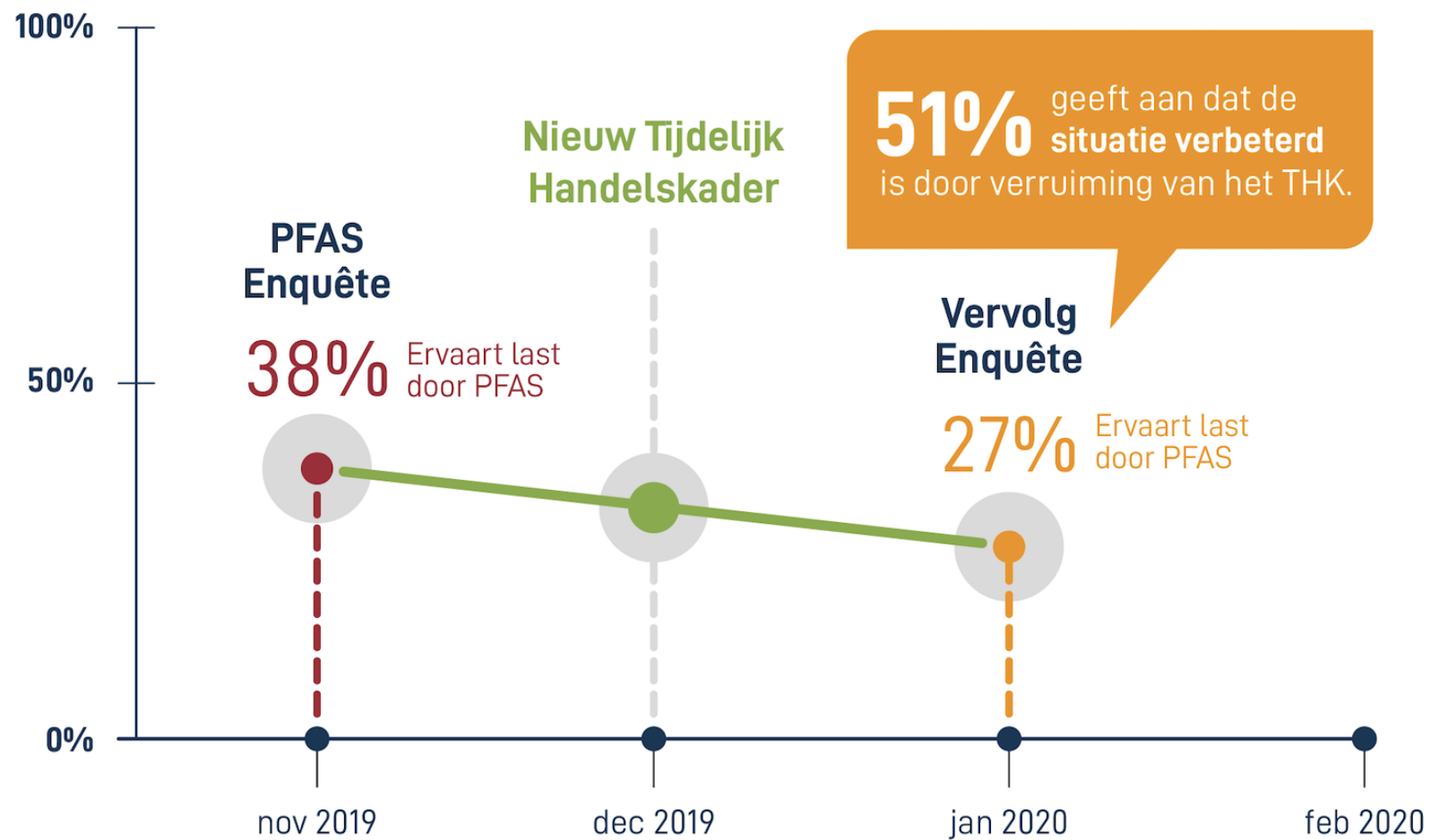
Deze grootheden staan in geen enkele verhouding tot elkaar. Bouwend Nederland vindt dat inconsequent beleid en roept de overheid op het probleem **bij de bron te bestrijden en afdoende maatregelen te nemen om te zorgen dat de bouw niet in een nieuwe crisis geduwd wordt**. Als eerste kan de overheid werken aan het naar voren halen van reeds gepland onderhoud in de infrastructuur. Zo blijft bouwcapaciteit behouden. Ook is de nog steeds zeer lage norm van 0,1 µg PFAS per kg grond in diepe plassen een groot probleem. Veel grond kan dus nog steeds niet gestort worden terwijl het aantal alternatieven zeer beperkt is. Dit levert hogere kosten en veel extra kilometers omrijden voor de sector op met alle nadelige gevolgen van dien.

Bouwend Nederland heeft op 28 januari 2020 een enquête uitgezet onder haar leden om inzichtelijk te krijgen welke maatregelen nog nodig zijn voor de PFAS problematiek.

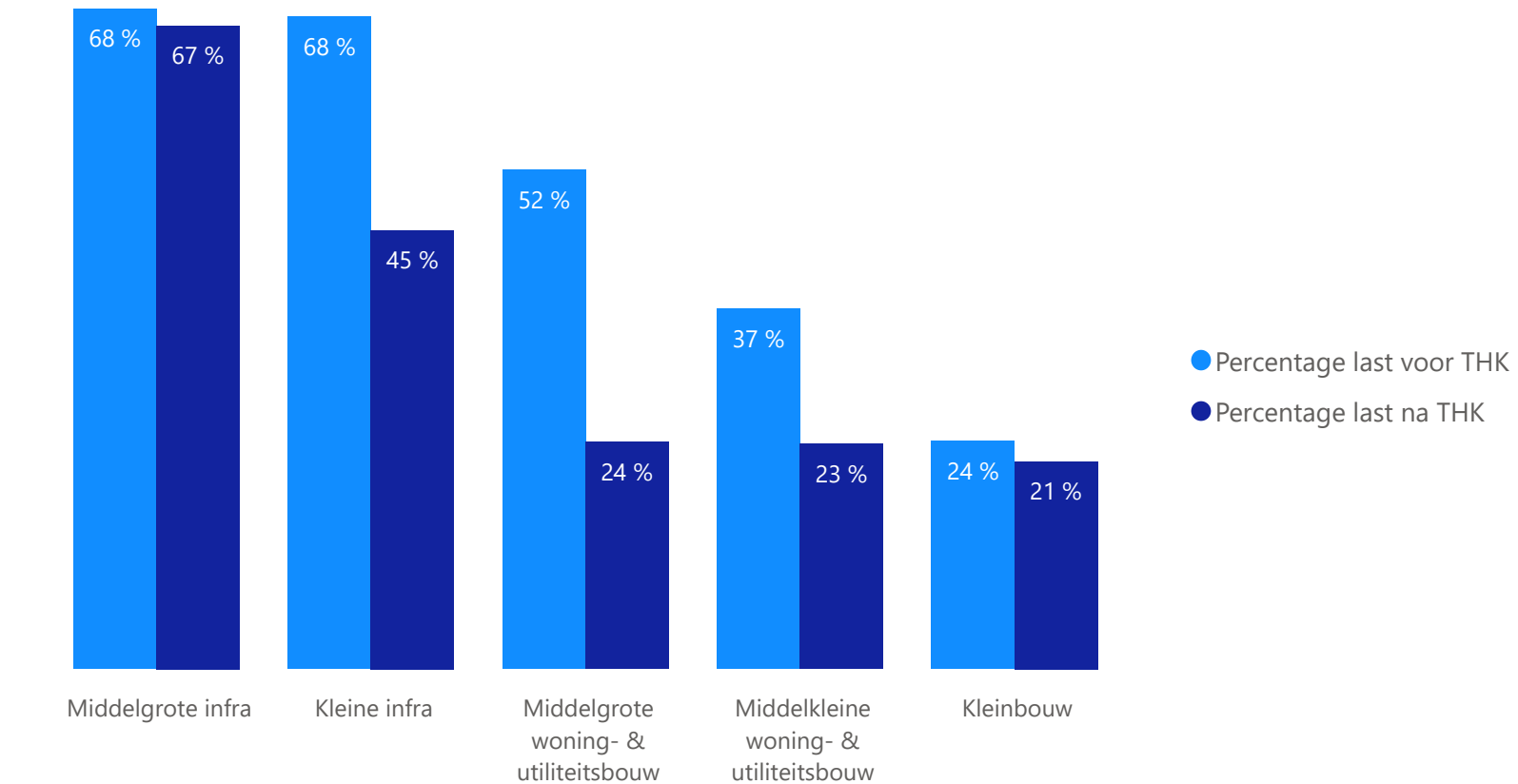
Op 14-02-2020 hadden 377 leden de enquête ingevuld. Dat komt neer op een respons van ongeveer 11%.

Deze rapportage schetst de belangrijkste uitkomsten uit de enquête. Uitkomsten zijn niet geëxtrapoleerd naar de hele sector, maar aangenomen mag worden dat de totale aantallen getroffen projecten en de daarmee gemoeide omzet veel hoger zijn.
We krijgen nog steeds ingevulde enquêtes binnen.

1a. Het THK heeft verlichting gebracht in de ervaren PFAS last, maar de problemen zijn nog niet voorbij.

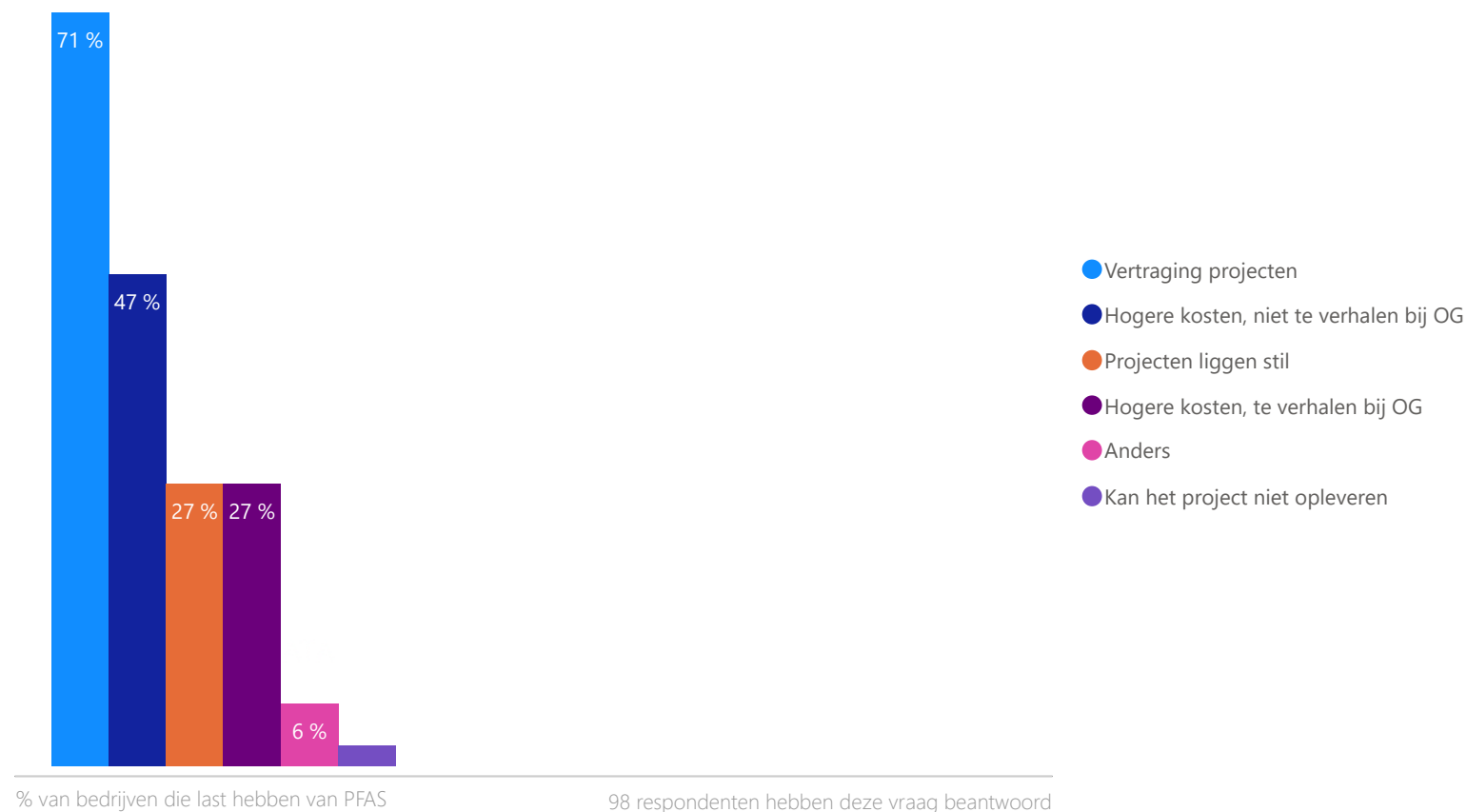

1b. Infrabedrijven ervaren relatief veel last van de PFAS-problematiek, zowel voor als na het THK.
De ervaren last uitgesplitst per type bouw- en infrabedrijf

377 respondenten hebben deze vraag beantwoord
Ervaren last van grote bouwconcerns (bouw én infra) nog niet opgenomen in resultaten

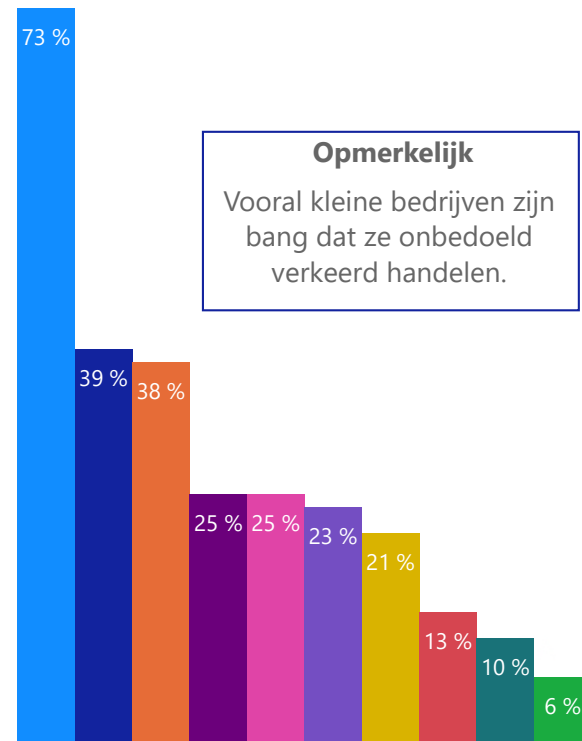
2a. In de lopende projecten hebben bedrijven vooral last van vertraging en hogere kosten die niet te verhalen zijn op de opdrachtgever

2b. De voornaamste redenen van deze problemen zijn verhoogde complexiteit, moeite met grondafvoer en discussie over extra kosten met opdrachtgevers

3. De PFAS-problematiek heeft een aanzienlijk effect op de bedrijfsvoering

Opmerkelijk
Vooral kleine bedrijven zijn bang dat ze onbedoeld verkeerd handelen.

- Vertraging bij in uitvoering zijnde projecten
- Risico op overtredingen en aansprakelijkheid
- Wordt gedwongen op korte termijn extra werk van de markt te halen
- Er is meer aandacht nodig voor compliance-vraagstukken (wetgeving)
- Nieuwe kennis in huis halen
- Stel investeringen uit
- Personeelsstop
- Wordt gedwongen extra investeringen te doen
- Moet personeel ontslaan
- Weinig of geen invloed op onze bedrijfsvoering

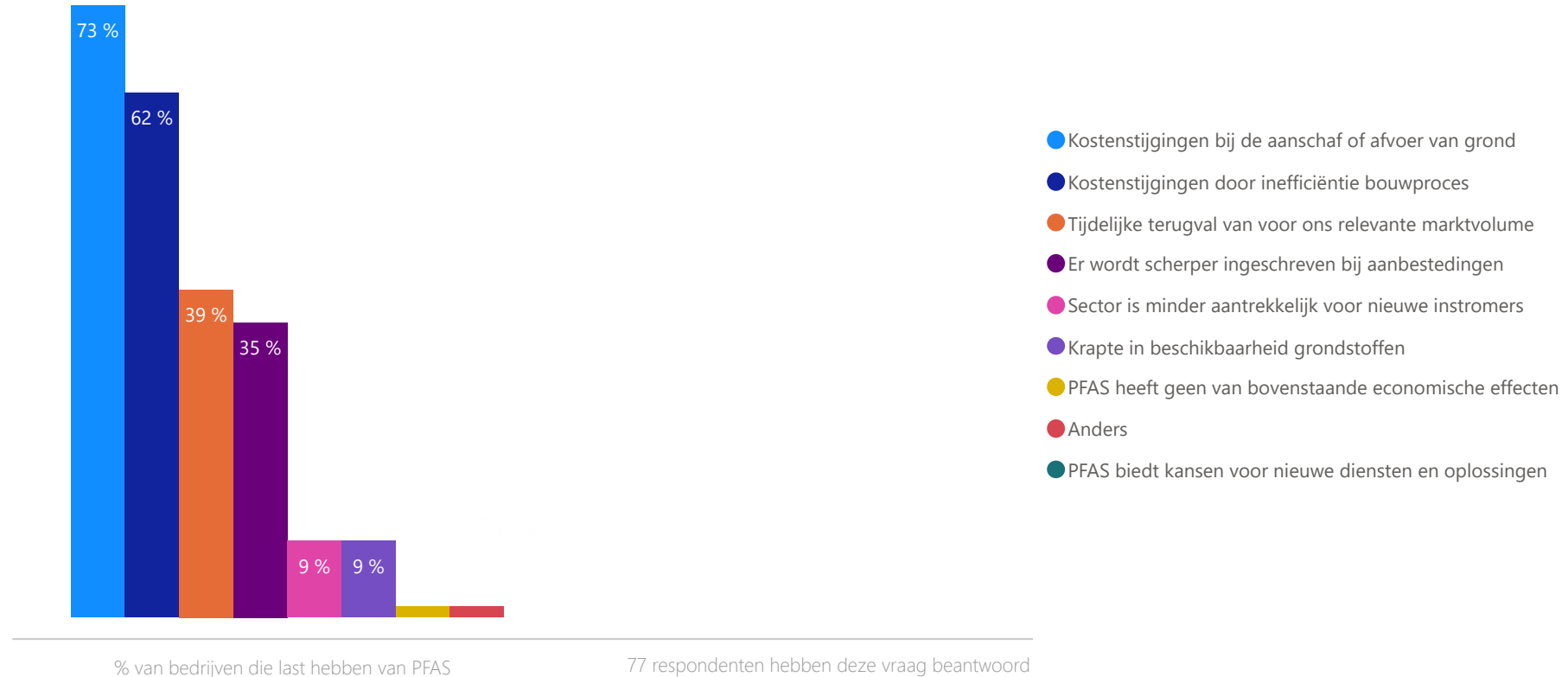
% van bedrijven die last hebben van PFAS

77 respondenten hebben deze vraag beantwoord

Opmerkelijk

(Middel)grote Infrabedrijven lopen aan tegen teruglopend marktvolume en vertraging in projecten, waardoor ze gedwongen worden op korte termijn extra werk van de markt te halen

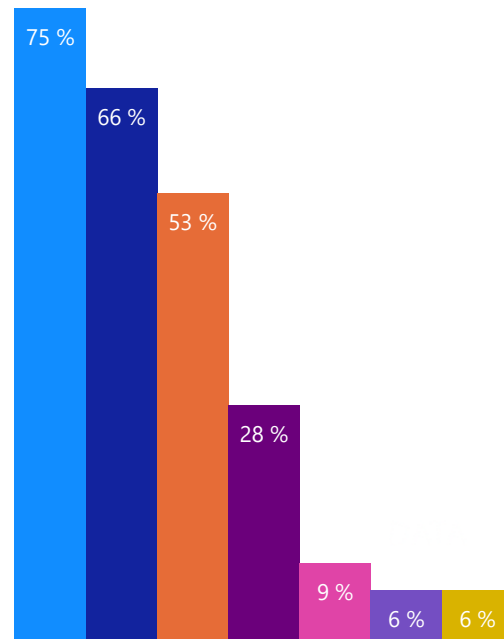
4. PFAS heeft aanzienlijke economische effecten, zoals kostenstijgingen, minder marktvolume en scherper inschrijven op aanbestedingen

5. Tenders en aanvragen op de Infra markt lopen terug zowel in aantal als in omvang

Infra

75% van de Infra bedrijven die getroffen worden door PFAS problematiek geeft aan dat het aantal onderhandse vragen terugloopt

- Het aantal onderhandse aanvragen loopt terug
- De projectomvang in aanvragen en tenders loopt terug
- Het aantal openbare RAW-aanbestedingen loopt terug
- Het aantal D&C-tender loopt terug / zijn vertraagd
- Mijn werkzaamheden worden meer uit projecten gehaald
- Aantal grote projecten (> 100 mln) loopt terug / vertraagd
- Weinig of geen verschil

% van infrabedrijven die last hebben van PFAS

32 respondenten hebben deze vraag beantwoord

6. In de woning- en utiliteitsbouw heeft men niet alleen last met bouwrijp maken, maar ook met de vergunningverlening

Woningbouw

% van woningbedrijven die last hebben van PFAS

40 respondenten hebben deze vraag beantwoord

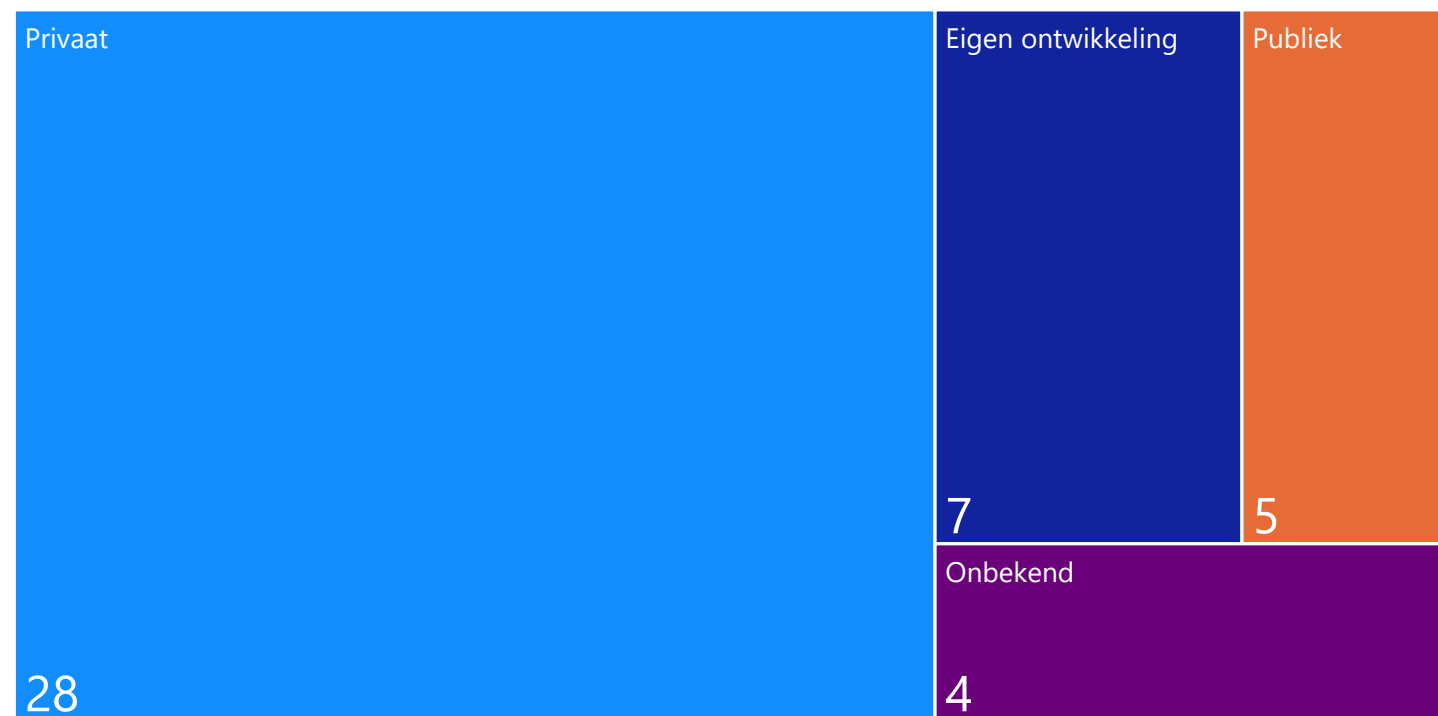
Utiliteitsbouw

% van utiliteitsbouwbedrijven die last hebben van PFAS

55 respondenten hebben deze vraag beantwoord

7. Er zijn 44 projecten gemeld die stil liggen door PFAS en niet opgeleverd kunnen worden. Het grootste gedeelte hiervan is voor private opdrachtgevers.

30 respondenten hebben deze vraag beantwoord

De voornaamste redenen waardoor projecten stil liggen zijn discussies met (private) opdrachtgevers over extra kosten en de grond niet kunnen afvoeren omdat men deze niet kwijt kan in andere projecten.